od 23. dec. 1875, po kterem se določuje mera za prodajo drv po novi ali meterski meri, se je kot drobna mera za zložena drva v javnem občenju postavil kubični meter, t. j. kocka, ki je 1 meter dolga, 1 meter široka, 1 meter visoka, ki toraj 1 kubičen meter drži ($31^2/_3$ kub. črevljev) z praznimi prostori vred med posameznimi poleni. Dolgost polen je določena na 1 met., na 0·8 met., na 0·6 met. in na 0·5 met. Dolgost sklada polen ali drvice in merilnih okvirov se ima tako vrediti, da njihov kubičen zadržaj vedno celemu številu kubičnih metrov odgovarja. Tako mora za 1 met. dolga polena sklad biti tudi 1 met. dolg, za polena 0·8 met. dolga mora biti sklad $1^1/_4$ met., za 0·6 met. dolga polena $1^2/_3$ met. in za 0·5 met. dolga polena 2 metra dolg sklad.

Ker pa so vsakdanje skušnje pokazale, da se te določbe ne dajo na vrat na nos v življenje spraviti, so zastopniki dunajskih drvnih trgovcev pri visokem c. k. ministerstvu trgovine vlogo napravili, vsled ktere je slavno ministerstvo zaukazati blagovolilo, da se ima za sedaj še pri prodajanju drv stara mera vselej v novo prerajtati in sicer tako-le:

seženj	dolgih polen		kubični metri		dolgosti v ctm.
1	36″	=	3·41	pri	95
1	30″	=	2·84	„	79
1	24″	=	2·27	„	63
1	18″	=	1·70	„	47

Tako prerajtani ceniki morajo po vseh drvnih prodajavnicah biti nabiti, da jih kupec lahko vidi in zastopi. Prodaja drv v sežnjih zloženih se sme le tako dolgo goditi, dokler da se bode dosti za naprodaj v predpisanih merah drv nasekalo.

Tržne novosti podaja tukaj „Slov. Gosp.“ svojim bralcem, kakor mu je to v prvi številki vsakega meseca že v navadi. Iz vseh kronovin našega cesarstva dohajajo veseli glasi, da je ozimina povsod lepa, deloma, na Ogerskem, izvrstno lepa. Človek bi sedaj mislil, da bo cena pri zrnju še bolj padla. Ali to se ni zgodilo. Zavolj vedno večjega strahu pred vojsko in še drugih uzrokov padajo kurzi na Dunaju čedalje bolj in ljudje so začeli denarje drugam zalagati. Posebno oves so začeli, najbolj judovski barantači kupovati. Klavna živina je meseca aprila nekoliko pridobila na ceni, a sedaj zopet zgubila. Ogerski voli se prodavajo na vago po 45—52 kr. kilo. Ovčja volna je dosedanje slabo ceno popravila; ogerska se plačuje po 90—120 fl. za 56 Kilo. Slanina in mast pojema v ceni, zlasti na Dunaju in v Gradcu. Posušenih sliv ali češpeljnov se čedalje menje proda; v postu je bilo boljše; štajerske veljajo 9—19 fl., slavonske pa 14—16 fl. Po vajnštenu in deteljinem semenu se sedaj menje poprašuje, kakor pred enim mesecem. Repica je dobila trdno ceno, vosek je dražji postal.

Vinogradi so v našem cesarstvu po zimi menje trpeli, kakor se je govorilo. Na Štajerskem se trta lepo razvija in večjidel precej kabrnkov nastavlja; še bolj pa žene na Hrvatskem in Ogerskem tako, da so že sredi aprila v Sremu, v Vršacu, v Tokajskem itd. šteli kabrnke. Ali ravno zarad tega se sedaj močno bojijo spomladanske slane. Na Kranjskem, zlasti v Ipavi, je slaba; trsovje je pozeblo in 14. aprila je bila huda toča. Na Erdeljskem je slana 4krat vinograde stisnola pa ni veliko škodila. Na Českem in Moravskem nadleguje vinsko trto do sedaj še nepoznani keber, ki se je na tisoče prikazal in trsova očesa začel glodati in uničevati. Huda nesreča je zadela nemške še bolj pa francoske vinorejce: nenadni sneg 13. 14. 15. aprila je upanje na dobro vinsko letino tam uničil. Veliko milijonov hektolitrov vina bodo menje pridelali.

Vinska kupčija pri nas še vedno hira in žalostno stoji, le redko kedaj zapazimo znamenja, skorajšne boljše prihodnosti. Magjari silijo povsod pri nas s svojim vinom naprej in ga posebno po železniških postajah točijo; pritožbe našincev niso nič pomagale. Tudi se po Dunaju in drugih mestih klati vedno več nemških in francoskih, večjidel rodom judovskih, mešetarjev, ki ljudem ponujajo tuja vina, katera, skoro brez cola, v ogromnih merah vvažajo, denar iz dežele pobirajo in ceno našemu vinu stiskujejo. Še celo naši domači vinski tržci na Ogersko po vino zahajajo, ga potem z našim nekoliko pomešajo in „rihtajo“, domačemu vinu pa ceno pačijo. Sredi aprila je neki znani Mariborčan v Nemet-Bolly kupil 1500 hektolitrov ogerskega vina Kolje smrekovo velja v Mariboru 8 fl. 30 kr. tisoč, na Ogerskem pa v nekaterih krajih 30 fl. Dog za izdelovanje sodov se iz Avstrije več izvaža, kakor pa vina. Leta 1874 je samo nad Trst šlo 50 milijonov dog, največ na Francosko, namreč: 42 milijonov in na Angleško $4^1/_2$ milijona!

Sejmovi. 8. maja na Poljih, v Šmarji, v Brežicah, v Trbovljah, v Podplatah; 9. maja v Ernaužu; 12. maja v Lembergu, v Planini in v Slov. Gradcu.

Dopisi.

Iz Hoč pri Mariboru. (Poslano.) Oglasili so se nekovi „mehrere Kirchenlichter“ ter me v „Marb. Zeitg.“ zasmehujejo zato, ker sem zopet v duhovensko semenišče vstopil. Tem, ki se sami imenujejo „Kirchenlichter“, a resnično so le „topolovi štori“, vredni, da bi jih postavil v plot kake protestantovske cerkve v „Bismarkovini“, odgovarjam sledeče: Ni res, da bi bili hočjanski „Schulfreunde“, katerim vendar privošim lep pozdrav: „Hättet Ihr Euer Maul gehalten“, vzrok mojega vstopa v bogoslovje, nego moja lastna volja in prepričanje. —

Upajo tudi, da bodo z mojo pomočjo učitelji postali zopet organisti. Kar človek želi, to tudi upa. Koliko jih pa je, ki niso organisti? In ka-

teri niso, ne želé-li biti? Roko desnico na prsi, in recimo skupaj: o tem dosta. Najžalostneje pa je to: dass es Leute gibt, welchen der Vers auf dem Leibe geschrieben worden ist: „Organist, Gasthausbesucher, täglich ehrsamer Katzenjammer.“

Da-li „die neue Schule“ poznam, o tem ni treba, da sodija „topolovi štori“. To mi pričajo „Reifezeugniss für Volksschulen“ in „Zeugniss der löb. Taubstummen-Lehranstalt“. Da so pa tudi otroci mojega razreda dobro napredovali v vsakem oziru, o tem se je že lani prepričal, g. pl. Feyrer ter me je tudi pohvalil pri gg. inspektorju in okrajnem glavarju; tako mi je namreč g. Robić nadzornik sam pravil ter mi tudi, ko me je letos obiskal, zopet svoje priznanje izrekel. Sicer pa se za vse hvale, od kateregoder strani malo skrbim, kar sem djanski tudi dovolj pokazal.

Vsikdar pa bodem deloval z narodnim učiteljstvom na korist naroda slovenskega, a nemčurske „topolove štore“ bodem si prizadeval po vsej moči iz katoliške cerkve na slovenski zemlji po mežnarju pometati, če bi morda noter silili.

Toliko v porazumljenje onim, ki se podpisujejo! „Mehrere Schulfreunde“ in „Kirchenlichter“. Niti besedice več, razve ako bi me kdo v „Mariboržanski“ hvalil — Jan. Nedeljko,

bivši učitelj v Hočah.

Iz celjske okolice. (C. k. okr. glavar — kulturna borba.) „Sl. Gosp.“ je ob svojem času poročal o nekem požaru v Teharju — nepozabljivega, bridkega spomina za tamošnjega župana in sr. beriča. Pogorelec pride pozneje k c. k. okrajnemu glavarju v Celje in ga poprosi, naj bi dal za njega v bližnji okolici celsjki milodare pobirati. Toda c. k. okr. glavar mu odbije rekoč: „petlanje je prepovedano“. Teh besed ni treba tolmačiti! Pri tej priložnosti je pa c. kr. okr. glavar pogorelca tudi prašal, je li bil zavarovan? Pogorelec odgovori, da ni bil zavarovan, ker zavarovalna društva škode ne poplačajo, kakor je to slišal o zavarovalni banki „Slovenija“ v Ljubljani, pri kateri je bil zavarovan pred 2 letoma. In zdaj razkrije c. k. okr. glavar celjski svojo modrost, „ne v Ljubljani, ampak v Gradcu si morate dati poslopja zavarvati — tam je naše središče“ — Pa pogoreli kmet mu neče verjeti, ampak ostane pri svojem prepričanju, da središče Slovencev je v Ljubljani ne pa v Gradcu. —

Ker ravno kaj o Teharskih zadevah poročam, naj č. čitatelji poizvejo začetek neke „kulturne borbe“. Teharčani imajo že precej dolgo „tiho nedeljo“, t. j. ob nedeljah in praznikih se služba božja opravlja brez orglanja, ker je baje tamošnji župan po nasvetu srejnskega beriča organistu plačilo vstavil, in zasluženega še nekaj pritrgal. Ljudje celó govorijo, da je župan to storil, ker sam v Teharje v cerkev ne hodi. Je li to vse res ali ne, ne morem vedeti; pa nemogoče ni; kajti „Sl. Gospodar“ je o tem čudnem županu in jegovem beriču dosti nečastnega povedal, dozdaj pa še ni bilo nobenega preklica ali popravila brati, tudi ne slišati o tožbi zarad žalenja časti! — Pri „Dolnikovih štegah“ je 11letni fantič Franc Golob na poti proti Lučam v Savinjo padel in utonil!

Iz mariborske okolice. (Hudodelstvo.) Na langentalski stezi fare Spod. sv. Kungote stoji hramič, kder je navadno krčma: 24. aprila je bila točarica celo sama doma, ko okoli poldneva nek človek pride; pravijo, da je bil nekdaj mesarsk hlapec, tudi vé opeke delati, in je že tudi cote pobiral. Ta jo po dveh popoldne napade, ter jo najprej s polnim glažom po glavi udari, potem jo začne z močnim, ozkim in na obe strani ojstrim nožem zbadati. Deklica dobi 27 zabadcev, enega ravno proti srcu, pa bil je nož prekratek, ker je bila precej debelo oblečena. Potem jo je pod „štege“ vrgel, in tam davil, s prtom njej je usta zaphal, in pri tej priliki ga je ona tako vgriznila, da mu je skoro prst odgriznila.

Skoro bi bil srečno svojo krvavo delo opravil, da nebi nek domači človek pribežal, ki je njo na pomoč klicati slišal. Na to hudodelnik zbeži, vendar so ga za dve uri našli, in v sodnijo v Maribor poslali. Imel je tri nože pri sebi.

Deklica še sicer živi, pa je sila slaba, ker njej je dosti krvi steklo, in se še ne vé, bo li ostala ali ne. Zgodilo se je to v Spodnji Kungoti v prejšnji Kotnikovi, sedaj Šabedrovi krčmi. Natakarica je sestra gospodinje: Julijana Neuwirth, doma iz Ložen v fari sv. Marjete. Zločinca je ljudem ovadil 8letni fantič, ki ga je videl, kako je v svinjski hlev zlezil. Hudobnežu je ime Janez Kravanje iz Tolmina pri Trstu.

Anton Mežnarič.

Iz Radgone. (Banka „Slovenija“. — Ogenj.) Imam akcijo banke „Slovenije“ toda — ne vem, kaj in kako je z banko, — nič se ne oglasi, nič po časnikih ne objavi, ne računa, ne izdaja oklicov itd. Kaj mislite o voditeljstvu „Slovenije“, kaj o banki sami? Še živi? Deluje? Gre rakovo pot, ali se boljša? Gotovo je ravnateljstvo dolžno, oglasiti se in povedati tako zavarovancem, kakor akcijonarjem, kako in kaj? Gotovo je, da ima premalo agentov, in kder jih ima, — nedelavne, preslabe, može brez veljave! Zakaj ne pošlje po deželi potujočega poverjenika in nadzornika, ki bi se prepričal, kako delujejo bankini pooblaščenci? Zakaj ne agitira nič sebi in narodu na blagor? Saj še malokdo ve, jeli še „Slovenija“ životari ali je že pokopana? Zakaj ne pošlje občinam in veljavnim možém oklicov? Na murskem polju in v pesnički dolini bodo v kratkem še ti zavarovanci, kteri so se nje prijeli, izstopili! Povedal mi je lastni brat, da mu je dosedanji agent pri sv. Lenarti v slov. Goricah (Golob) rekel, da z „Slovenijo“ ni nič več in ga je tiral k zastopniku Gračanke. Tudi ptujski agent neki odganja ljudi, ne sprejme več vplačil! Za Boga, — bo res slovenska malo

marnost bankina smrt! Slednjo slovensko ves na nemško-ogersko meji, — Gorico, zadela je zopet velika nesreča. Leta 1871 pogorele so hiše ednajstim posestnikom, in včeraj zvečer — v sredo — trem! Nesreča bi še bila hujša postala, ako bi ne deževalo in nebi prihiteli Radgončani z brizgljami na pomoč. Ognja kriva je najbrž — hudodelna roka! Upamo, da blagi sosedje revežem pogorelcem ne bodo podpore odrekli! Žalibog ni bil nobeden zavarovan!

Iz Ljutomera. (Posojilnica.) V glavni skupščini okrajne posojilnice v Ljutomeru od 27. t. m. bil je račun taiste za čas od 1. januarja pa do 31. decembra 1875, kterega tukaj oglašujemo, od nadzornega svetovalstva predložen in taisti tudi v vseh stavkih potrjen.

Vsled tega so prijemki vkupaj 69.179 gld. 81 ½ kr. in izdavki skupaj 67.154 gld. iznašali, ostalo je toraj na koncu leta v gotovem 2025 gld. 81 ½ kr. Udom društva se je med tekom leta izposodilo na menjice do 6. mescev 26.510 gld. in čez 6. mescev podaljšano 101.911 gld. Udje imajo v zalogah vloženih 7333 gld. 63 ½ kr. hranilničarji pa 76.781 gld. 14 kr. Reservni fond je imel v začetku leta 1875 881 gld. 84 ½ kr., kteremu se je pridjalo ob koncu leta 1875 iz pridobljenega dobička in natekočih obrestih 1147 gld. 27 ½ kr., toraj poseduje z začetkom leta 1876 reservni fond skupaj 2029 gld. 12 kr. Bilanca v društvenem premoženju kaže sledeče: Imetje društva iznaša: *a)* gotovina 2025 gld. 81 ½ kr., *b)* vrednosti menjic 86.073 gld., *c)* vrednosti inventara 400 fl. skupaj 88.498 gld. 81 ½ kr. Dolgovi društva pa: *a)* reservni fond 2029 gld. 12 kr., *b)* terjatve društvenikov 7333 gld. 63 ½ kr. *c)* terjatve hranilničarjev 76.781 gld. 14 kr., *d)* podporni fond 1060 gld., *e)* naprej sprejete obresti 1294 gld. 92 kr. skupaj 88.498 gld. 81 ½ kr. Društvo je imelo na koncu leta 1875 — 374 udov priraslo jih je med tekom leta — 36, a na koncu leta 1875 pa 31 odpadlo, in to stranom po odstopu, stranom skozi smrt, ali ker so bili iz društva zavoljo neizpolnovanja društvenih dolžnosti izključeni.

Opravilnih deležev bilo je na začetku leta 1875 345, prirastlo jih je 36, odpadlo 7. a odpovedanih je pa 31.

J. Kukovec, načelnik. M. Zemljič, blagajnik. J. Gomilšek, preglednik.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Lani so Gračani večjidel od prusačkih listov podšuntani, grdo ravnali s Don Alfonzom, sorodnikom naše cesarske rodbine in tako svitlega cesarja razžalili; zlasti se je zameril mestni župan Kienzl. Letos so ga pa vendar zopet enoglasno izvolili za župana. Novine pravijo, da se je to nalašč zgodilo. Tako predrzni so naši prusaki! Pri vojakih je te dni dobilo veliko oficirjev višje službe. Mladi nadepoljni nadvojvoda Janez Salvator, ki je lani v posebni knjižici povdarjal potrebo, da se Avstrija z Rusko sprijazni in se varuje zvitega Prajza, je postal poveljnik 3. artilerijskega regimenta. To je cesarski odgovor judovsko-pruskim liberalcem, ki so ga v novinah precej glasno hotli odstavljenega imeti od vojaščine. Ničvredni oficir baron Ertl je Prusom izdal in prodal važna pisma in zemljovide našega vojnega ministerstva. Bil je zasačen, odstavljen in obsojen 10 let v težko ječo! — Cesarjevič Rudolf se bode v kratkem preselil v prekrasni grad Miramar pri Trstu, da se bo učil vojaškega brodnarstva. — Prusi so izdelali več zemljovidov, ki so se lani celo po nekaterih naših avstrijskih šolah potepali, čeravno je na teh zemljovidih mnogo sedaj avstrijskih dežel s pruskimi zedinjenih videti. Sedaj pa se n. pr. v Ljubljani prodajajo meni nič tebi nič tik pod nosom avstrijskih gosposk laški zemljevidi, ki kažejo Gorico s Primorjem in Dalmacijo že zedinjeno z Italijo. Človek ne vé, komu bi se bolj čudil ali predrznosti prusačko-lahonski, ali pa popustljivosti naših, gotovo ne preslabo plačanih avstrijskih gosposk! Zastran obravnave z Ogersko se čujejo sami neljubi glasi. Magjari zahtevajo preveč — bati se je, da se vsa obravnava pretrga — tudi so magjarski listi začeli jako pikeče in osorno pisati, Minister Tisza hoče odstopiti. Naslednik bi mu baje postal Sennyey! V Budapeštu so te dni odprli novi most črez Donavo prek otok sv. Marjete. Če ga niso boljše postavili, kakor je Dravski železniški most pri Zakanu, potem je slabo. Novi Zakanski most, lani postavljen, a še ne odprt, se je te dni zrušil in v Dravo podrl.

Vnanje države. Ruski car Aleksander II. pride 13. t. m. v Berolin k pruskemu cesarju. Vsa Evropa upa od njega, da bo s svojo besedo letos kakor lani občno vojsko zabranil, katero bi Bismark rad imel. Naš minister Andrassy se pelja k ruskemu caru v Berolin. — Prajzi pomnožujejo svoje bataljone in svojo artilerijo, kar jasno priča, da na vojsko mislijo. Ves svet tudi trdi, da išče Prajz Laha imeti za zaveznika in da je v ta namen v Rim poslal generala Moltke-ja in princa Karl-a. Laški ministri, bržčas od Bismarka še bolj podšuntani, hočejo vatikansko poslopje z vojaki zasesti, da nebi nihče več brez dovoljenja pijemontežke vlade mogel pred sv. Očeta. Ljubi Bog, kedaj bo nasilstva konec! Grabljiva laška vlada je cerkveno premoženje že do malega vse zapravila, a dolgov vendar ni poplačala; sedaj hoče milodarne ustanove ali štiftinge ubogih, kakih 1300 milijonov lir, pograbiti; pa tudi ti milijoni bodo brž zginili v žakljih judovskih. Krivični denar pač nikder ne zda. — V severni Ameriki se bo 13. maja odprla sijajna svetna razstava — prva v Ameriki.

Jugoslavjanska vojska se krvavo vrši naprej. Muktar-paša 12. 13. 14. aprila tepen in od vstašev obkoljen je dobil 10 bataljonov na